॥ द्वारपाल उवाच॥ कथं यज्ञं दशवर्षो विशेस्त्वं विनीतानां विदुषां संप्रवेशं। उपायतः प्रयतिष्ये तवाहं प्रवेशने कुरु यत्नं यथावत्।

॥ अष्टावक्र उवाच ॥ भोभो राजन् जनकानां वरिष्ठ त्वं वै सम्राट् त्वयि सर्व्वं समृद्धं। त्वं वा कर्त्ता कर्म्मणां यज्ञियानां ययातिरेको नृपतिर्व्वा पुरस्तात्।

विद्वान् वन्दी वादविदो निगृह्य वादे भग्नानप्रतिशङ्कमानः। त्वयाऽभिसृष्टैः पुरुषैराप्तकल्पैर्ज्जले सर्व्वान् मज्जयतीति नः श्रुतं॥

सोऽहं श्रुत्वा ब्राह्मणानां सकाशे ब्रह्माद्वैतं कथयितुमागतोऽस्मि। क्वासौ वन्दी यावदेनं समेत्य नक्षत्राणीव सविता नाशयामि।

॥ राजोवाच ॥ आशंससे वन्दिनं वै विजेतुमविज्ञाय त्वं वाक्यबलं परस्य। विज्ञातवीर्य्यैः शक्यमेवं प्रवक्तुं दृष्टस्त्वासौ ब्राह्मणैर्व्वेदशीलैः। १०६४०

आशंससे त्वं वन्दिनं वै विजेतुमविज्ञात्वा तु बलं वन्दिनोऽस्य। समागता ब्राह्मणस्तेन पूर्व्वं न शोभन्ते भास्करेणेव ताराः॥

आशंसन्तो वन्दिनं जेतुकामास्तस्यान्तिकं प्राप्य विलुप्तशोभाः। विज्ञानमत्ता निःसृताश्च तात कथं सद्भिर्व्वचनं विब्रुवेयुः।

॥ अष्टावक्र उवाच ॥ विवादितोऽसौ नहि मादृशैर्हि सिंहीकृतस्तेन वदत्यभीतः। समेत्य मां निहतः शेष्यतेऽद्य मार्गे भग्नं शकटमिवाचलाग्रं।

॥ राजोवाच ॥ त्रिंशकद्वादशांशस्य चतुर्व्विंशतिपर्व्वणः। यस्त्रिषष्टिशतारस्य वेदार्थं स परः कविः।

॥ अष्टावक्र उवाच॥ चतुर्व्विंशतिपर्व्व त्वां षण्णाभि द्वादशप्रधि। तत्त्रिषष्टिशतारं वै चक्रं पातु सदागतिं। १०६४५

॥ राजोवाच॥ वडवे इव संयुक्ते श्येनपाते दिवौकसां। कस्तयोर्गर्भमाधत्ते गर्भं सुषुवतुश्च कं।

॥ अष्टावक्र उवाच॥ मास्म ते ते गृहे राजन् शात्रवाणामपि ध्रुवं। वातसारथिरागन्ता गर्भं सुषुवतुश्च तं।

॥ राजोवाच॥ किंस्वित् स्वप्नङ्गनिमिषति किंस्विज्जातं न चोपति। कस्य स्विद्धृदयं नास्ति किंस्विद्वेगेन वर्द्धते।

॥ अष्टावक्र उवाच ॥ मत्स्यः सुप्तो न निमिषत्यण्डं जातं न चोपति। अश्मनो हृदयं नास्ति नदी वेगेन वर्द्धते।

॥ राजोवाच॥ न त्वां मन्ये मानुषं देवसत्त्व न त्वं बालः स्थविरः सम्मतो मे। न ते तुल्यो विद्यते वाक्प्रलापे तस्माद्द्वारं वितराम्येष वन्दी। १०६५०

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि तीर्थयात्रापर्व्वणि अष्टावक्रीये त्रयस्त्रिंशदधिकशततोऽध्यायः॥ १३३॥

॥ अष्टावक्र उवाच॥ अत्रोग्रसेन समितेषु राजन् समागतेष्वप्रतिमेषु राजसु। नावैमि वन्दिं वरमत्र वादिनां महाजले हंसमिवाददामि।

न मेऽद्य वक्ष्यस्यतिवादिमानिन् ग्लहं प्रपन्नः सरितामिवागमः। हुताशनस्येव समिद्धतेजसः स्थिरो भवस्वेह ममाद्य वन्दिन्।

व्याघ्रं शयानं प्रति मा प्रबोध आशीविषं सृक्कणी संलिहानं। पदाहतस्येह शिरोऽभिहत्य नादष्टो वै मोक्ष्यसे तन्निबोध।

यो वै दर्पात् संहननोपपन्नः सुदुर्ब्बलः पर्व्वतमाविहन्ति। तस्यैव पाणिः सनखो विदीर्य्यते नचैव शैलस्य हि दृश्यते व्रणः।

सर्व्वे राज्ञो मैथिलस्य मैनाकस्येव पर्व्वताः। निकृष्टभूता राजानो वत्सा ह्यनडुहो यथा। १०६५५

यथा महेन्द्रः प्रवरः सुराणां नदीषु गङ्गा प्रवरा यथैव। तथा नृपाणां प्रवरस्त्वमेको वन्दिं समाभ्यानय मत्सकाशं।

॥ लोमश उवाच॥ एवमष्टावक्रः समितौ हि गर्जन् जातक्रोधो वन्दिनमाह राजन्। उक्ते वाक्ये चोत्तरं मे ब्रवीहि वाक्यस्य चाप्युत्तरं ते ब्रवीमि।